

Pressiteade

Luxembourg, 30. märts 2021

Erinevused tollikontrolli rakendamisel vähendavad ELi tulusid

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt on tollikontroll ELi riikides endiselt ebapiisavalt ühtlustatud ega taga liidu finantshuvide vajalikku kaitset Hoolimata viimasel ajal tehtud edusammudest ei ole ELi reeglid piisavalt hästi koostatud. Need ei taga, et liikmesriigid otsustaksid ühesugusel alusel, milliseid impordideklaratsioone nad kontrollivad. Liikmesriigid rakendavad reegleid väga erinevalt ning see võib võimaldada ettevõtjatel suunata oma impordi läbi selliste ELi piiripunktide, kus tehakse vähem tollikontrolli. Audiitorid hoiatavad ka, et mõned liikmesriigid ei tee kõigi deklaratsioonide kohta automaatset riskianalüüsi, ning et ELi finantshuve rohkem ohustavat impordi ei pruugita kontrollida eelisjärjekorras.

„Selleks et petturitest importijad ei saaks vähema tollikontrolliga piiripunkte kasutades tollimaksudest kõrvale hoiduda, peavad kontrolli valikumenetlused olema kogu liidus ühtlustatud,“ ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige Jan Gregor. „Praegu ei ole tollikontroll ELis hästi ühtlustatud, mis kahjustab ELi finantshuve.“

Tolliliit on oluline ELi kaubanduse jaoks ja imporditollimaksud on ELi eelarve oluline tuluaallikas. Euroopa Komisjon on õiguslikult kohustatud tagama, et liikmesriigid teeksid tollikontrolli sarnasel viisil. Et ühtlustada seda, kuidas nad kontrollitava impordi välja valivad, võttis komisjon hiljuti vastu finantsriskide raamistiku, mis koosneb nii ühistest kriteeriumidest ja standarditest kui ka suunistest, mille liikmesriigid on heaks kiitnud. Audiitorite sõnul on raamistiku rakendamine tähts samm tollikontrolli ühetaolise kohaldamise suunas, mis on oluline tollimaksude tõhusaks kogumiseks. Samas väljendavad audiitorid standardite suhtes ka kriitikat, kuna neis ei määratleta hästi riski mõistet ja nad on liiga lebed, andes liikmesriikidele liiga palju võimalusi kontrollide vähendamiseks. Lisaks puuduvad sellised olulised elemendid nagu kogu ELi impordi andmetel põhinev impordi analüüs, asjakohased andmekaevetehnikad ning meetodid e-kaubandusest tulenevate impordi mõjutavate finantsriskide käsitlemiseks.

Praktikas ei ole standardid oluliselt muutnud seda, kuidas liikmesriigid kontrollitavad impordideklaratsioonid välja valivad, kuna peamiselt viisid nad varem kahtlase impordi leidmiseks kasutatud kriteeriumid vastavusse uue raamistiku vastavate kriteeriumidega. Audiitorid leidsid ka, et liikmesriigid ei tõlgendanud riskisignaale ühtemoodi ning kasutasid erinevaid menetlusi selleks,

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

et vähendada kontrollide arvu tasemeni, mis on nende piiratud ressursside raames teostatav. Seetõttu oli kontrollitud impordideklaratsioonide osakaal liikmesriigiti väga erinev, ulatudes 1%-st enam kui 60%-ni. Lisaks täheldasid audiitorid, et liikmesriigid kasutavad riskijuhtimissüsteemi valitud kontrollisoovituste eiramiseks erinevaid reegleid. Selle tulemusena eirati 2–60% kontrollisoovitustest. Audiitorid leidsid ka, et paljud tollideklaratsioonid jäeti tollikontrolli aluseks olevast riskianalüüsist välja. ELi liikmesriigid jagasid üksteisega vaid väga vähesel määral teavet riskantseks peetavate importijate kohta – see võimaldaks importijatel kontrolli vältida, suunates oma kaubad liikmesriikidesse, kus neid kahtlaseks ei peeta.

Audiitorid soovivad komisjonil parandada tollikontrolli ühetaolist kohaldamist ning luua ELi tasandil täiemahuline analüüsi- ja koordineerimissuutlikkus. Samuti rõhutavad nad, et edu saavutamine sõltub liikmesriikide toetusest ja heakskiidust.

Taustteave

Tollivaldkonnas on ELil ainupädevus õigusakte vastu võtta, samas kui liikmesriigid vastutavad nende rakendamise eest. 2019. aastal kandsid liikmesriigid ELi eelarvesse 21,4 miljardit eurot tollimakse, mis moodustas 13% ELi eelarvetulust. ELi peamised impordipartnerid olid Hiina, USA ja Venemaa. Kõige olulisemad impordikaubad olid mööbel, spordivahendid, mänguasjad ja rõivad.

Kontrollikoja eriaruanne nr 4/2021: „Tollikontroll: ebapiisav ühtlustamine kahjustab ELi finantshuve“ on ELi 23 keeles kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

Pressikontakt:

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

Claudia Spiti – e-post: claudia.spiti@eca.europa.eu – mobiil: (+352) 691 553 547

Vincent Bourgeais – e-post: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

– mobiil: (+352) 621 551 502